

Váš dopis zn.
Ze dne
Čj. ČŠIS-1526/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-286/24 S
Vyřizuje Mgr. Zdeněk Dolanský
Telefon 235 091 048
E-mail zdenek.dolansky@csicr.cz
Datum 16. dubna 2024

Obec Hřebeč
nám. Draha 75
273 45 Hřebeč
ID DS kcnb6i2

Výsledek šetření stížnosti

Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) prošetřila stížnost na právnickou osobu **Masarykova jubilejní základní škola Hřebeč, okres Kladno** (dále „škola“) doručenou ČŠI dne 20. března 2024.

Stížnost se týkala šetření šikany, komunikace a jednání ředitelky školy (dále „ředitelka“) ve školním roce 2023/2024, podezření z mravní nezpůsobilosti učitele, vymezování činnosti žákovského parlamentu, úhrady právních služeb v soukromých záležitostech ředitelky z prostředků školy a zveřejnění zápisu z jednání školské rady ředitelkou.

Šetření stížnosti vycházelo zejména ze skutečností uvedených ve stížnosti a opíralo se o zjištění v průběhu šetření ve škole dne 2. a 3. dubna 2024, o vyjádření ředitelky, která zastává i pozici speciální pedagožky, její zástupkyně (dále „zástupkyně“), která zastává i pozici výchovné poradkyně, pracovník školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“), dalších pedagogických pracovníků, dotčených žáků, samosprávného orgánu žáků (dále „žákovský parlament“) a o analýzu příslušné dokumentace.

Při prošetření stížnosti ČŠI zjistila:

1. Šetření šikany

1.1. Opodstatněnost šetření šikany ŠPP

Stížnost zpochybňuje opodstatněnost šetření konfliktního vztahu dcery stěžovatelky (dále „žákyně“) a jejích spolužaček s další spolužačkou jako šikany a označení rizikového chování žákyně jako šikany a kyberšikany.

Projevy vztahu výše uvedených žákyní a jejich chování vůči sobě navzájem zjišťovali inspektoři ČŠI z dokumentace ŠPP a z rozhovoru s ředitelkou, její zástupkyní a školní metodickou prevence. Inspektoři ČŠI dále vyhodnotili informace z rozhovorů s třídní učitelkou žákyní, asistentkou pedagoga působící v jejich třídě, učitelem, který vedl lyžařský kurz (dále „kurz“) a zainteresovanými žáky.

Z těchto informací bylo zjištěno, že vztahy mezi žáky a její spolužačkou se začaly horšit již v dubnu uplynulého školního roku 2022/2023. Příčinou měly být společné kontakty s jedním chlapcem. Žákyně si začaly situaci nevybíravým způsobem vysvětlovat prostřednictvím sociálních sítí. Tato komunikace je součástí dokumentace ŠPP. V souvislosti s tím došlo na kurzu k ostrakizaci spolužačky žákyní, která nemohla bydlet na pokoji se spolužačkami a musela být ubytována se žákyněmi vyššího ročníku. Intenzitu rizikového chování žákyně v počátku vyčlenění spolužačky z pokojů její třídy se ŠPP ani

inspektorům ČŠI nepodařilo zjistit, výpovědi a hodnocení účastníků konfliktu se liší. Pro konstatování faktu vyčlenění spolužačky žákyní z kolektivu třídy, které je indicií možné šikany, však není tato detailní informace podstatná. Žádné další přímé konflikty na kurzu již neproběhly.

ŠPP zahájilo šetření možné šikany po návratu třídy z kurzu, na podnět zákonné zástupkyně spolužačky z 19. února 2024, která popsala rizikové projevy vztahu své dcery a žákyně a požádala o intervenci školní psycholožky.

ČŠI má za to, že bylo opodstatněné zahájení šetření vztahu žákyně a její spolužačky ŠPP jako možné šikany a kyberšikany. Z preventivního programu školy bylo zjištěno, že šetření ŠPP probíhalo v souladu s postupy v něm uvedenými a účastnili se jej kompetentní pedagogičtí pracovníci. ČŠI shledává jako správným i následný postup školy v zařazení mimořádných preventivních aktivit pro žáky dotčené třídy.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

1.2. Komunikace školy se zákonnými zástupci žákyně v průběhu šetření šikany

Z dokumentace a rozhovorů při šetření výše uvedeného bodu stížnosti byly potvrzeny některé skutečnosti uvedené ve stížnosti. Zákonní zástupci žákyně byli pozváni k projednání výše uvedené záležitosti již 20. února 2024, přestože šetření rizikové situace započalo den předem a šetření bylo na samém začátku. Informování zákonných zástupců žákyně na začátku šetření podezření na šikanu považuje ČŠI za nevhodné, neboť Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních doporučuje jejich informování až na závěr celého procesu řešení rizikových vztahů mezi žáky. ČŠI nepovažuje za správné, že postupy uvedené v preventivním programu školy tuto metodiku nepřejímají.

Ze zápisu z jednání školy se stěžovatelkou bylo dále zjištěno, že škola již v počáteční fázi šetření označila jednání žákyně jako kyberšikanu, ačkoli tento závěr nebyl spolehlivě podložen. Ve stížnosti zmiňovaný výrok ředitelky, že žákyně je „kápo kyberšikany“ si žádá z pracovníků ŠPP nepamatuje. Ředitelka uvedla, že pokud něco na jednání v tomto smyslu zaznělo, byla to informace o osobnostní dominanci žákyně ve třídě a jejím výrazném vlivu v kolektivu spolužaček.

Ze zápisu školy z jednání se stěžovatelkou byla rovněž potvrzena další skutečnost uvedená ve stížnosti, že škola při jednání argumentovala podobnými konflikty žákyně s jinými spolužáky v minulosti. Z rozhovoru s asistentkou pedagoga působící v příslušné třídě a ze záznamů třídní učitelky, která již ve škole nepůsobí a jejíž podklady nemusí být, podle vyjádření ředitelky, kompletní, byl zjištěn pouze jeden incident s rysy fyzické agrese žákyně vůči spolužákovi. Zobecnující tvrzení, které pracovníci ŠPP uvedly při jednání se stěžovatelkou, měly doloženy jen tímto jediným incidentem. Tento způsob informování zákonných zástupců nepovažuje ČŠI za dostatečně věcný.

ČŠI hodnotí stížnost jako důvodnou.

2. Komunikace a jednání ředitelky ve školním roce 2023/2024

2.1. Ovlivňování komunikace učitelky se žákyněmi ředitelkou

Ve stížnosti je uvedeno, že ředitelka zakázala učitelce komunikovat s určitými žákyněmi a tento pokyn opírala o žádost zákonných zástupců.

Z rozhovoru s ředitelkou a učitelkou inspektoři ČŠI zjistili, že se vztahy mezi učitelkou a žákyněmi skutečně v jistém období změnily. Učitelka a ředitelka shodně uvedly, že se nejednalo o zákaz, ale došlo k omezení doposud neformálních kontaktů učitelky

se žákyněmi po dohodě učitelky s ředitelkou ve snaze zklidnit zjištěnou situaci ve škole. Učitelka a žákyně měly totiž odlišné postoje k probíhající petiční akci. Ředitelka a učitelka současně popřely, že by dohoda byla ovlivněna přáním zákonných zástupců, podle vyjádření učitelky se ředitelka na žádné přání zákonných zástupců neodvolávala. Ředitelka, učitelka i dotčené žákyně se shodly, že s odstupem času se již komunikace normalizovala.

Z výsledků šetření stížností ČŠI ve školním roce 2023/2024 bylo zjištěno, že v probíhajícím školním roce mnoho pedagogických pracovníků, žáků a jejich zákonných zástupců čelí řadě osobních konfliktů, v nichž se komunikace řady účastníků výchovně-vzdělávacího procesu zhoršuje. Vzhledem k situaci ve škole, skutečnosti, že v probíhajícím školním roce učitelka žákyně neučí a dočasnosti opatření dohodnutého mezi ředitelkou a učitelkou považuje ČŠI toto opatření za prospěšné.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

2.2. Vzájemné zdravení ředitelky s žákyní

Ve stížnosti je uvedeno, že od petiční akce ředitelka přestala odpovídat na pozdrav žákyně, odpovídala pouze pokud byla v doprovodu jiného pedagogického pracovníka.

V rozhovoru s inspektory ČŠI žákyně uvedla, že k výše uvedenému jednání docházelo ve čtrnáctidenním období, kdy probíhala petiční akce, a kdy se na ni ředitelka mračila. Ředitelka tuto skutečnost inspektorům ČŠI popřela a uvedla, že žákyni na pozdravy odpovídá vždy, stejně jako všem ostatním žákům školy.

Tvrzení stěžovatelky, žákyně a ředitelky se neshodují. Dostupnými prostředky nemohla ČŠI ověřit, které z protichůdných tvrzení je v souladu se skutečností.

ČŠI hodnotí stížnost jako neprokazatelnou.

2.3. Nařčení žákyně ředitelkou

Stěžovatelka poukazuje na údajně lživé nařčení žákyně IX. třídy ředitelkou ve věci jejich výchovných problémů.

Z rozhovoru s touto žákyní inspektoři ČŠI zjistili, že se cítí dotčena hodnocením ředitelky, které uvedla její matce. Podle této žákyně ji měla ředitelka označit za neuvěřitelně problémovou, pohrdající pedagogy a uvedla, že ji tak vnímá celý učitelský sbor.

Ředitelka inspektorům ČŠI popřela užití slova „pohrdá“. Připouští, že zákonným zástupcům sdělila, že jejich dcera má problémy ve vztazích s některými pedagogy, popírá, že se všemi.

Tvrzení stěžovatelky, ředitelky a žákyně se liší. Inspektoři ČŠI zjistili ze školní matriky, že v školních letech 2018/2019 až 2020/2021 byla žákyni uložena tři výchovná opatření vždy za vyrušování v hodinách a zapomínání pomůcek. Z třídní knihy bylo zjištěno, že v probíhajícím školním roce má žákyně od jedné učitelky poznámku o nekázní v hodině. Jiná učitelka v rozhovoru s inspektory ČŠI podrobně popsala nedávnou konfliktní situaci v hodině matematiky s nepřiměřeným vyjadřováním a chováním žákyně.

ČŠI má za to, že úsudek ředitelky o problémových vztazích žákyně s některými učiteli vychází do určité míry z doložených skutečností. Avšak vyjádření ředitelky a tvrzení ve stížnosti se liší v otázce přesné slovní formulace tohoto zobecnění a jeho míry. Protože ČŠI nemohla dostupnými prostředky zjistit skutečný obsah hodnocení chování žákyně ředitelkou, nemůže ani posoudit jeho vhodnost a opodstatněnost.

ČŠI hodnotí stížnost jako neprokazatelnou.

3. Úhrada právních služeb v soukromých záležitostech ředitelky z prostředků školy

Ve stížnosti se uvádí, že ředitelka hradila právní služby týkající se její osoby neoprávněně z prostředků školy.

Z hospodářské dokumentace školy bylo zjištěno, že škola přijala fakturu za právní služby ve věci petice za odvolání ředitelky školy z ledna 2024 vystavenou advokátní kancelář, s datem splatnosti 1. března 2024 na částku 4 764,38 Kč. Tato faktura byla dne 19. února 2024 z prostředků školy uhrazena provedením platby na účet příslušné advokátní kanceláře.

Dne 20. února 2024 přijala pokladní školy od ředitelky jako fyzické osoby v hotovosti částku 4 764,- Kč za účelem poskytnout škole finanční prostředky na úhradu výše uvedené faktury. Všechny výše uvedené operace byly řádně záúčtovány.

Z hospodářské dokumentace školy má ČŠI za prokázané, že právní služby, které si škola objednala i ve věcech týkajících se ředitelky jako fyzické osoby, nebyly hrazeny z prostředků školy.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

4. Reakce školy na sdělení stěžovatelky o podezření na mravní nezpůsobilost učitele

Ve stížnosti se uvádí, že stěžovatelka poskytla škole informaci, kterou získala od blíže neuvedených žáků školy. Tato informace se týká mimoškolních aktivit jednoho z učitelů, které, pokud by se zakládaly na pravdě, by podle názoru stěžovatelky činily učitele morálně nevhodným pro vedení kurzu.

Učitel v rozhovoru s inspektory ČŠI podezření stěžovatelky důrazně popřel, stejně jako jej již dříve popřel ve škole.

Z rozhovoru s ředitelkou a specialistkami ŠPP vyplynulo, že nemají žádné jiné informace a ani indicie k tomu, že podezření stěžovatelky o učiteli je pravdivé. Vzhledem k charakteru tohoto podezření se ředitelka a pracovnice ŠPP rozhodly mezi žáky dále nepůsobit, aby svým případným šetřením neověřenou a velmi citlivou informaci mezi nimi dále nešířily. ČŠI pokládá toto řešení za správné.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

5. Ovlivňování činnosti žákovského parlamentu

Ve stížnosti jsou vzneseny pochybnosti o vhodnosti usměrňování činnosti žákovského parlamentu učiteli.

Z rozhovoru se 14 zástupci žákovského parlamentu inspektoři ČŠI zjistili, že byl ustanoven v lednu 2024. Koordinací jeho činnosti byla pověřena zástupkyně. Náměty k projednávání podle zástupců žákovského parlamentu získávají ze schránky žákovského parlamentu, kam mohou ostatní žáci školy vznášet podněty, i anonymní. Získané náměty od žáků školy se týkaly požadavku na projednávání kvality výuky chemie. Podle vyjádření zástupkyně se žáci dožadovali i informací o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků, na což jim odpověděla, že tyto záležitosti nejsou vhodnou agendou jednání; uvedla i příklady vhodných témat k projednávání.

ČŠI považuje za vhodné, aby se žáci, prostřednictvím svých zástupců v žákovském parlamentu, k úrovni výuky vhodně vyjadřovali. Rovněž považuje ČŠI za správné vymezení kompetence žákovského parlamentu učiteli, do kterých personální otázky nespádají. Vyjádření žáků a zástupkyně se nepatrně liší, avšak odlišnosti jsou takového

charakteru, že ČŠI nemůže posoudit vhodnost usměrnění jednání parlamentu ze strany zástupkyně.

ČŠI hodnotí stížnost jako neprokazatelnou.

6. Zveřejnění zápisu z jednání školské rady ředitelkou

Ve stížnosti se uvádí, že v prosinci 2023 proběhlo jednání školské rady a do současné chvíle z ní nebyl zveřejněn zápis na webu školy. Zápis následně zaslala členka školské rady ředitelce k umístění na stránky školy.

Povinnost zveřejňování zápisu z jednání školské rady ředitelce žádný školský právní předpis neukládá. Zápis z jednání školské rady může být zákonnými zástupci vyžádán u předsedkyně školské rady.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

S odkazem na ustanovení § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Vám předáváme výsledek šetření ČŠI k dalšímu řízení a zároveň Vás žádáme o zaslání informace o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.

Stěžovatelku, která byla o tomto postupu vyrozuměna prosím písemně informujte o výsledku Vašeho vyřízení její stížnosti a opatřeních k odstranění případných nedostatků.

S pozdravem

Mgr. Zdeněk Dolanský
vedoucí inspekčního týmu

Přílohy

Kopie stížnosti

Na vědomí (bez příloh)

Masarykova jubilejní základní škola Hřebeč, okres Kladno, Školská 262, 273 45 Hřebeč
stěžovatelka